

DECYZJA WYKONAWCZA RADY**z dnia 18 lutego 2014 r.****zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii**

(2014/197/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 17 maja 2011 r. Rada przyznała Portugalii, na jej wniosek, pomoc finansową w drodze decyzji wykonawczej 2011/344/UE ⁽²⁾. Ta pomoc finansowa została przyznana w celu wsparcia programu istotnych reform gospodarczych i finansowych (zwanego dalej „programem”), który jest ukierunkowany na przywrócenie zaufania, umożliwienie powrotu gospodarki na ścieżkę trwałego wzrostu oraz zapewnienie stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w Unii.
- (2) Zgodnie z art. 3 ust. 10 decyzji wykonawczej 2011/344/UE Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), w dniach 4–16 grudnia 2013 r. dokonała dziesiątego przeglądu postępów poczynionych przez władze portugalskie we wdrażaniu uzgodnionych środków w ramach programu.
- (3) W trzecim kwartale 2013 r. wzrost rzeczywistego produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu kwartalnym był nadal dodatni, a wskaźniki krótkoterminowe świadczą o tym, że zgodnie z przewidywaniami nastąpiło ożywienie gospodarcze. Przewiduje się, że w skali rocznej realny PKB spadnie w 2013 r. o 1,6 %, ale w latach 2014 i 2015 ponownie osiągnie wartości dodatnie: odpowiednio 0,8 % i 1,5 %. Perspektywy na rynku pracy poprawiły się, ale stopa bezrobocia pozostaje wysoka. Przewiduje się, że w 2014 r. osiągnie wartość szczytową, tj. 16,8 %, a następnie zacznie stopniowo spadać. Nadal utrzymuje się ryzyko pogorszenia się perspektyw makroekonomicznych, ponieważ przewidywane ożywienie w dużym stopniu zależy od korzystnych zmian, jeśli chodzi o wymianę handlową i rynek finansowy, co z kolei jest uzależnione od sytuacji w całej Europie.
- (4) Do listopada 2013 r. odnotowano poprawę deficytu kasowego sektora instytucji rządowych i samorządowych o 0,25 % PKB (nie uwzględniając czynników nadzwyczajnych) w porównaniu z tym samym okresem w roku ubiegłym, co wynikało ze wzrostu dochodów przewyższającego wzrost wydatków. Przyspieszenie wzrostu dochodów podatkowych odzwierciedla ożywienie działalności gospodarczej w ostatnich miesiącach oraz poprawę skuteczności administracji podatkowej, szczególnie w zakresie zwalczania oszustw podatkowych. Po stronie wydatków wykonanie budżetu jest, ogólnie rzecz biorąc, zgodne z celami drugiego budżetu uzupełniającego.
- (5) Docelowa wartość deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 5,5 % PKB (po odliczeniu dokapitalizowania banków) w 2013 r. zostanie prawdopodobnie osiągnięta, a wysokość deficytu może być nawet poniżej zakładanego celu. Przyczyniło się do tego wiele pozytywnych czynników w ostatnich miesiącach roku, a także fakt, że ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej zostało w znacznej mierze ograniczone. W szczególności ściągalność podatków przekroczy prawdopodobnie cele założone w drugim budżecie uzupełniającym. Ponadto zyski z rozpoczętego pod koniec 2013 r. programu jednorazowego uregulowania zadłużenia w odniesieniu do zaległych podatków i składek na ubezpieczenie społeczne były o ok. 0,3 % PKB wyższe od zakładanych. Oczekuje się również, że wykorzystanie funduszy unijnych również będzie wyższe od dotychczasowych założeń. Ponadto zagrożenia, jakie renegotjacja partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) stanowiła dla osiągnięcia docelowej wartości deficytu, zostały ograniczone. Osiągnięcie docelowej wartości deficytu jest jednak nadal obciążone ryzykiem, zwłaszcza w postaci niższych niż zakładano dochodów z podatków od nieruchomości, przy czym nie można wykluczyć przekroczenia w odniesieniu do określonych pozycji wydatków, w szczególności kosztów personelu, zużycia pośredniego i świadczeń emerytalnych.
- (6) Budżet państwa na 2014 r. i inne przepisy towarzyszące są spójne z docelową wartością deficytu wynoszącą w 2014 r. 4 % PKB. Aby osiągnąć ten docelowy poziom deficytu, prowadzone są działania konsolidacyjne wynoszące 2,3 % PKB, których celem jest również złagodzenie presji na budżet oraz odbudowa rezerw budżetowych na 2014 r. Obejmują one przede wszystkim działania o charakterze stałym i polegają głównie na oszczędnościach wydatków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady 2011/344/UE z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii (Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88).

- (7) Większa część konsolidacji w 2014 r. — około 1,8 % PKB — powinna wynikać z przeglądu wydatków publicznych przeprowadzonego w ciągu ubiegłego roku w celu zwiększenia równego dostępu do transferów socjalnych i usług publicznych oraz ich efektywności. Główne działania podjęte w ramach przeglądu wydatków publicznych realizowane będą wokół trzech głównych osi: 1) ograniczenie wydatków na wynagrodzenia w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie liczby pracowników w sektorze publicznym, przy jednoczesnym zwiększeniu udziału pracowników wysoko wykwalifikowanych, w szczególności poprzez program zmiany kwalifikacji i program dobrowolnego odchodzenia z pracy; dalsze dostosowanie zasad pracy sektora publicznego do zasad obowiązujących w sektorze prywatnym oraz zmiana skali wynagrodzeń i uproszczenie dodatków do wynagrodzeń; zwiększenie wysokości składek uiszczanych przez beneficjentów na rzecz specjalnych publicznych systemów ubezpieczeń zdrowotnych, tak aby systemy te uzyskały niezależność finansową; 2) ograniczenie wydatków publicznych na emerytury, z uwagi na potrzebę ponownej oceny ich stabilności z powodu zmian demograficznych, przy jednoczesnej ochronie najniższych emerytur, przez podniesienie ustawowego wieku emerytalnego w drodze zmiany czynnika stabilności; dostosowanie nadzwyczajnego podatku solidarnościowego poprzez obniżenie minimalnego progu stosowania progresywnej stawki, a także progów stosowania wyższych stawek; uproszczenie systemu rent rodzinnych zarówno w Caixa Geral de Aposentações (CGA), jak i w ogólnym systemie emerytalnym; obniżenie dożywczych emerytur polityków; 3) oszczędności w zużyciu pośrednim oraz opracowanie programów wydatków w poszczególnych ministerstwach.
- (8) W celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu wynoszącej 4 % PKB władze powinny przyjąć dalsze środki zwiększające dochody o stałym charakterze, które przynoszą mniejsze dochody, w wysokości 0,4 % PKB, mające służyć dalszej poprawie efektywności i równości obecnej struktury podatków i świadczeń socjalnych i uzupełnieniu pakietu środków podjętych w ramach przeglądu wydatków publicznych. Ponadto należy wdrożyć szereg jednorazowych środków o wartości 0,2 % PKB, co pozwoli pokryć z nadwyżką koszty wynikające z jednorazowych płatności wynikających z wprowadzenia programu odchodzenia z pracy na zasadzie porozumienia stron w sektorze publicznym, które zostaną wypłacone na początku realizacji programu.
- (9) Większość wyżej wymienionych środków zostało przyjętych w drodze ustawy budżetowej na 2014 r. lub zmian szczegółowych przepisów. Niektóre z przewidywanych działań konsolidacyjnych nie zostały jeszcze w pełni uchwalone. Do tych środków należą: zaostrzenie warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych (poza zmianą stóp zastąpienia w przypadku akumulacji z innymi emeryturami); sprzedaż zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych online; przeniesienie funduszu zdrowia poczty (CTT) do sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz sprzedaż koncesji na eksploatację portów.
- (10) Kompleksowa reforma systemu podatków od osób prawnych, mająca na celu uproszczenie tego systemu oraz zwiększenie działalności transgranicznej i konkurencyjności przedsiębiorstw portugalskich, została zatwierdzona przez parlament w grudniu 2013 r. i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. Kluczowym elementem reformy jest obniżenie z 25 % do 23 % podstawowej stawki podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz wprowadzenie obniżonej, 17-procentowej stawki stosowanej do pierwszych 15 000 EUR dochodu małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) podlegającego opodatkowaniu. Oprócz istniejących podatków wyrównawczych w stosunku do podlegających opodatkowaniu dochodów przekraczających 35 mln EUR stosowany będzie trzeci podatek wyrównawczy w wysokości 7 %. Inne kluczowe przepisy reformy obejmują przegląd bodźców podatkowych, zmiany opodatkowania dywidend i zysków kapitałowych, systemu opodatkowania grupowego i systemu wartości niematerialnych i prawnych; wprowadzenie systemu zwolnienia udziałów z opodatkowania, przedłużenie okresu, w którym możliwe jest przenoszenie strat oraz dalsze ograniczenie możliwości odliczenia odsetek.
- (11) Przewiduje się, że relacja długu do PKB osiągnie wartość szczytową na poziomie 129,5 % w 2013 r., a następnie obniży się. Korekta profilu zadłużenia w górę w porównaniu z połączonym ósmym i dziewiątym przeglądem, mimo lepszego niż przewidywano wykonania budżetu, wynika ze znacznego zwiększenia salda skarbu państwa w ujęciu kasowym, jak również z przeniesienia na 2014 r. krótkoterminowych operacji mających na celu zmniejszenie zadłużenia ze strony funduszu stabilizacji finansowej zabezpieczenia społecznego. W związku z tym przewiduje się, że zadłużenie netto — wyłączając depozyty pieniężne Instituto de Gestão do Crédito Público (portugalskiego instytutu zarządzania długiem publicznym — IGCP) — osiągnie wartość szczytową na poziomie 120 % PKB, nieznacznie poniżej poziomu przewidywanego w ostatnim przeglądzie. Oczekiwanemu — począwszy od 2014 r. — spadkowi relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB będzie towarzyszyło przewidywane ożywienie gospodarcze, jak również spadek depozytów pieniężnych i realizacja operacji mających na celu zmniejszenie zadłużenia systemu zabezpieczenia społecznego.
- (12) Procedura korekty budżetowej opiera się na szeregu środków strukturalnych mających na celu ulepszenie kontroli nad wydatkami sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz usprawnienie poboru dochodów. W wielu istotnych dziedzinach odnotowuje się postępy w przeprowadzaniu kompleksowej reformy ramowej ustawy budżetowej. Jednakże z uwagi na zakres reformy i potrzebę przeprowadzenia szeroko zakrojonych konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, procedura ta ma zostać przeprowadzona w dwóch etapach. Nowy system kontroli zobowiązań przynosi efekty w postaci ograniczenia przyrostu nowych zaległości finansowych, ale jego wdrażanie musi być ściśle monitorowane w celu zagwarantowania, że zobowiązania mają pokrycie w dostępnych środkach finansowych. Utworzona zostanie grupa zadaniowa, która zajmie się oceną i udoskonaleniem tego procesu. Reformy administracji publicznej są prowadzone w celu modernizacji i racjonalizacji zatrudnienia

w sektorze i podmiotach publicznych. Kontynuowane są reformy służące wypracowaniu — na potrzeby administracji podatkowej — nowoczesnego modelu zarządzania ryzykiem braku zgodności. Nowy dział ds. oceny ryzyka został niedawno utworzony i wkrótce rozpocznie funkcjonowanie; w pierwszej kolejności zajmie się zwiększeniem przestrzegania przepisów podatkowych przez określone grupy podatników, takich jak osoby pracujące na własny rachunek i osoby zamożne. Niektóre inne reformy, takie jak zmniejszenie liczby lokalnych urzędów podatkowych, są opóźnione. Mimo iż poczyniono postępy w renegotjacji PPP, do końca 2013 r. proces ten nie został zakończony. Tym niemniej oczekuje się, że w roku 2014 i w latach kolejnych uzyskane zostaną znaczne oszczędności. Przedsiębiorstwa państwowe osiągnęły równowagę operacyjną średnio do końca 2012 r., a w celu uniknięcia ponownego pogorszenia ich wyników przewiduje się wprowadzenie dodatkowych reform. Poczyniono zadowalające postępy w prywatyzacji, a zyski przekraczają założenia programowe. Reformy w sektorze służby zdrowia przynoszą znaczne oszczędności, a ich wdrażanie nadal następuje zasadniczo zgodnie z wyznaczonymi celami.

- (13) Kontynuowane jest wdrażanie polityk i reform w służbie zdrowia, co przynosi oszczędności dzięki poprawie efektywności. Od 2010 r. udało się znacznie zmniejszyć skonsolidowany dług tego sektora. Niemniej jednak utrzymujące się zaległości finansowe, ograniczenia budżetowe oraz wzrost kosztów pracy z powodu przywrócenia „trzy-nastek” i „ogczternastek” zmusiły władze do przyspieszenia tempa przeprowadzania reform. Istnienie znacznych zaległości jest ściśle (ale nie wyłącznie) związane z ciągłym niedofinansowaniem szpitali państwowych w stosunku do świadczonych przez nie usług. Władze podtrzymują swoje zobowiązanie do dalszego wdrażania reformy szpitali i dalszego dostosowywania zestawu środków związanych z produktami leczniczymi, scentralizowanymi zamówieniami i podstawową opieką zdrowotną.
- (14) Współczynniki kapitałowe banków nadal z dużym zapasem spełniają regulacyjne wymogi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) dotyczące buforów kapitałowych oraz osiągają przewidziany w programie docelowy współczynnik kapitału podstawowego Tier I w wysokości 10 %. Ten bufor kapitałowy pozostaje na odpowiednim poziomie w całym sektorze przy zastosowaniu nowych przepisów zmienionej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) w odniesieniu do oceny funduszy własnych banków. Te nowe przepisy dotyczące wymogów kapitałowych obowiązują od stycznia 2014 r., przy czym współczynnik kapitału podstawowego Tier I wynosi 7 %. Relacja kredytów do depozytów wynosi w całym sektorze 120,7 %, do końca 2014 r. prawdopodobnie spadnie, a w niektórych bankach współczynnik ten jest już niższy. Podejmowane są coraz większe wysiłki na rzecz dywersyfikacji źródeł finansowania sektora prywatnego. W oparciu o zalecenia przeprowadzonego w 2013 r. zewnętrznego audytu istniejących finansowanych przez państwo linii kredytowych władze wdrażają środki mające na celu poprawę skuteczności działania i ładu administracyjnego tych instrumentów, dotyczące możliwości i praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem. Ramy prawne dotyczące nowych narzędzi restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i mające na celu pozasądowe uregulowanie zobowiązań zostały wdrożone i w pełni funkcjonują. Wraz z rozpoczęciem funkcjonowania nowych mechanizmów restrukturyzacji i odzyskiwania długów ocenie poddawany jest również wpływ zmian w prawie dotyczącym niewypłacalności przedsiębiorstw i dochodzenia wierzytelności. Dobiegają końca prace nad narzędziami zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Działania funduszu na cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banku, zostały wprowadzone uprawniające do wczesnej interwencji i ustawa w sprawie dokapitalizowania została zmieniona tak, aby uwzględnić komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego ⁽¹⁾. W celu lepszego zaspokajania potrzeb MŚP w zakresie finansowania wdrażany jest również plan działania służący poprawie skuteczności krajowego systemu gwarancyjnego i zarządzania nim.
- (15) Poczyniono dalsze postępy we wdrażaniu reform strukturalnych służących zwiększeniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Władze przyjęły dodatkowe środki, aby zmniejszyć bezrobocie i zwiększyć skuteczność polityki na rynku pracy, w tym zaawansowane strategie aktywizacji zawodowej oraz plan wdrożenia gwarancji dla młodzieży. Po stwierdzeniu niezgodności poprzednich uregulowań z konstytucją przygotowywane są zmiany zawartej w kodeksie pracy definicji uzasadnionych zwolnień. Przyjęto dodatkowe środki w obszarze edukacji, gdzie postępy są ogólnie zadowalające.
- (16) Rząd zatwierdził nałożenie na przedsiębiorstwa energetyczne w 2014 r. nowej opłaty, co musi podlegać ścisłemu monitorowaniu, aby uniknąć zakłóceń w systemie. Jeśli chodzi o zniesienie długu taryfowego związanego z energią oraz zapewnienie stabilności systemu, niezbędne są dalsze reformy.
- (17) W sektorach telekomunikacyjnym i pocztowym wdrożono działania, aby uzyskać zgodność z przepisami unijnymi oraz umożliwić osiągnięcie celów programu. Do pozytywnych zmian w kierunku pełnego wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/22/WE ⁽²⁾ należy wybór operatorów świadczących usługi powszechne oraz zmiana obowiązującej umowy z operatorem dominującym. Publikacja przepisów ustanawiających ramy dotyczące umowy koncesji z krajowym dostawcą usług pocztowych skróci obecny czas trwania koncesji, co spowoduje wzrost konkurencji. Władze nadal wykazują zaangażowanie na rzecz zwiększenia stabilności i wydajności sektora transportu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51).

- (18) Dokonano postępów w zakresie dostosowania przepisów sektorowych do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE⁽¹⁾, przy czym odnotowano pewne opóźnienia w przyjęciu ram regulacyjnych dotyczących sektora budowlanego, zmienionego statutu organizacji zawodowych i wewnętrznego regulaminu na rzecz przyjęcia horyzontalnych przepisów ramowych dotyczących publicznych stowarzyszeń zawodowych. Władze zobowiązały się do dalszego udoskonalenia funkcjonowania pojedynczego punktu kontaktowego.
- (19) Trwa ocena reformy dotyczącej najmu i dzierżawy na obszarach miejskich po całkowitym wdrożeniu nowych ram prawnych. Władze dążą do zwiększenia wysiłków na rzecz zwalczania uchylania się od opodatkowania na rynku wynajmu mieszkań.
- (20) Trwają prace nad nowymi ramami dotyczącymi krajowych organów regulacyjnych, zmieniane są również odpowiednie przepisy wykonawcze, które mają zostać wkrótce przyjęte. Publikacja nowego rozporządzenia wykonawczego ustalającego składki organów regulacyjnych na 2014 r. została opóźniona.
- (21) Reforma systemu sądownictwa jest przeprowadzana zgodnie z planem. Dokonano postępów we wdrażaniu ustawy w sprawie organizacji sądów w celu usprawnienia systemu sądownictwa, opublikowano przepisy zwiększające kompetencje organizacji funkcjonariuszy organów ścigania oraz syndyków masy upadłości, finalizowana jest nowa, pozasądowa procedura dotycząca dokonywania przedsądowej selekcji spraw, które mogą być rozstrzygnięte poza sądem. Wraz z przyjęciem przepisów dotyczących usprawnienia procesu udzielania zezwoleń na działalność przemysłową i w sektorze turystyki oraz pozwoleń w dziedzinie planowania przestrzennego, dokonano postępów we wdrażaniu środków służących ulepszeniu systemu udzielania licencji oraz zmniejszaniu obciążeń administracyjnych. Trwają prace nad przepisami dotyczącymi udzielania zezwoleń na działalność handlową, przegładowi podlegają również przepisy dotyczące budownictwa i rozwoju obszarów miejskich.
- (22) W związku z powyższym decyzja wykonawcza 2011/344/UE powinna zostać zmieniona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 3 decyzji wykonawczej 2011/344/UE ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W 2014 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

- a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. nie może przekroczyć 4 % PKB. Na potrzeby obliczenia deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Aby osiągnąć ten cel, Portugalia zrealizuje działania konsolidacyjne o wartości 2,3 % PKB, określone w ustawie budżetowej na 2014 r. i w przepisach towarzyszących przyjętych w tym celu;
- b) poza już przyjętymi środkami dotyczącymi świadczeń emerytalnych, do końca stycznia 2014 r. zmienione zostaną obowiązujące przepisy dotyczące systemu emerytalnego służby cywilnej CGA, aby zagwarantować, że nowe przepisy dotyczące czynnika stabilności, a zatem podniesienia wieku emerytalnego, będą miały zastosowanie również do tego systemu; w 2014 r. Portugalia opracuje również nowe kompleksowe środki w ramach przeprowadzanej reformy strukturalnej emerytur w celu zapewnienia ich stabilności przy jednoczesnym przestrzeganiu zasad równości;
- c) w celu kontroli potencjalnego przekroczenia poziomu wydatków rząd będzie ściśle monitorował przestrzeganie pułapów wydatków dla ministerstw za pomocą comiesięcznych sprawozdań składanych Radzie Ministrów;
- d) Portugalia szybko określi i wdroży przewidywane zmiany warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych, a także warunki sprzedaży zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych online. Ponadto Portugalia podejmuje zdecydowane kroki w celu wdrożenia sprzedaży koncesji na eksploatację portów;
- e) kompleksowa reforma podatku dochodowego od osób prawnych zostanie przeprowadzona w ramach istniejących środków budżetowych, tak aby przestrzegać celów w zakresie konsolidacji budżetowej;
- f) reguła stosowania okresu zawieszenia wydatków podatkowych na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym zostanie utrzymana. Działania służące zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania zostaną zintensyfikowane, między innymi poprzez monitorowanie nowego systemu e-fakturowania. W celu znalezienia sposobów na ograniczenie uchylania się od opodatkowania za wynajmem w pierwszym kwartale 2014 r. zostanie przeprowadzone badanie dotyczące »szarej strefy« na rynku mieszkaniowym;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

- g) jeżeli urzeczywistni się niepożądane ryzyko prawne lub ryzyko, jakim obarczone jest wykonanie budżetu, Portugalia wdroży środki wyrównawcze wysokiej jakości w celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu;
- h) po roku 2014, deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Portugalii nie przekroczy 2,5 % PKB w 2015 r. i zakończy się akumulacja krajowych zaległych płatności. Strategii służącej osiągnięciu tego celu będzie towarzyszyć dokument dotyczący reformy budżetu państwa, w którym nacisk położony będzie na stabilność systemu zabezpieczenia społecznego, reformę administracji publicznej, zwiększenie wydajności w sektorze opieki zdrowotnej i edukacji oraz zwiększenie skuteczności w poborze podatków związanych z ochroną środowiska. Prowadzone są zakrojone na szeroką skalę konsultacje z partnerami politycznymi i społecznymi w określenia i przyspieszenia tych reform. Postępy w tym procesie zostaną poddane analizie w jedenastym przeglądzie, a zidentyfikowane działania zostaną zawarte w dokumencie dotyczącym strategii budżetowej w roku 2014. W celu spełnienia wymogów unijnych ram budżetowych, w dokumencie tym zawarte zostaną również szczegółowe informacje odnośnie do średniookresowych planów budżetowych;
- i) Portugalia podejmie dodatkowe środki w celu dalszego wzmocnienia systemu zarządzania finansami publicznymi. Rozdrobnienie budżetu zostanie zmniejszone dzięki ograniczeniu liczby jednostek budżetowych i przeglądowi klasyfikacji dochodów własnych. Strategia zatwierdzania i regulowania zaległości będzie nadal stosowana, a w celu zapobieżenia powstawaniu nowych zaległości przepisy dotyczące kontroli zobowiązań zostaną w pełni wprowadzone w życie we wszystkich podmiotach publicznych. Portugalia dokona przeglądu ramowej ustawy budżetowej, aby dokonać pełnej transpozycji odpowiednich przepisów unijnych. Ponadto Portugalia dokona bardziej gruntownej zmiany ramowej ustawy budżetowej, aby zreorganizować strukturę środków budżetowych, zwiększyć rozliczalność i ugruntować stan finansów publicznych w perspektywie średnioterminowej. Portugalia zapewni, aby środki mające na celu wdrożenie nowych ram budżetowych na poziomie centralnym były stosowane również na poziomie regionalnym i lokalnym;
- j) Portugalia będzie kontynuować program reform na rzecz nowoczesnej, skuteczniejszej administracji skarbowej zgodnej z najlepszymi międzynarodowymi praktykami. Portugalia zmniejszy liczbę gminnych urzędów skarbowych o co najmniej 25 % w pierwszym kwartale 2014 r. i o dalsze 25 % do maja 2014 r. Liczba zasobów ludzkich przeznaczonych na cele audytu administracji podatkowej zwiększy się o co najmniej 30 % całkowitej liczby personelu. W ramach administracji podatkowej utworzony zostanie nowy departament ds. usług dla podatników, ujednolicający różne usługi dla podatników. W pierwszym kwartale 2014 r. jednostka ds. zarządzania ryzykiem uzyska pełną operacyjność, a początkowo zajmie się ukierunkowanymi projektami mającymi na celu zwiększenie przestrzegania przepisów przez specjalistów pracujących na własny rachunek i osoby zamożne. Przestrzeganie przepisów podatkowych będzie przedmiotem stałego monitorowania;
- k) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie reform administracji publicznej. Po kompleksowym przeglądzie skali wynagrodzeń administracji publicznej, który zostanie dokonany do dwunastego przeglądu, w pierwszej połowie 2014 r. opracowana zostanie — a do końca 2014 r. sfinalizowana — jednolita skala wynagrodzeń mająca na celu racjonalizację i spójność polityki wynagrodzeń we wszystkich ścieżkach kariery. Jednolita skala płac zastąpi rewizję płac zawartą w ustawie budżetowej na rok 2014. Ponadto w wyniku badania na temat dodatków do wynagrodzeń Portugalia przygotowuje sprawozdanie na temat kompleksowej reformy takich dodatków. Projekt przepisów dotyczących jednolitej skali dodatków do wynagrodzeń zostanie przedstawiony do dwunastego przeglądu;
- l) Portugalia zakończy wdrażanie strategii polegającej na korzystaniu ze wspólnych służb w administracji publicznej;
- m) Portugalia w pełni wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. W różnych sektorach nastąpią renegotjacje partnerstw publiczno-prywatnych w celu ograniczenia ich wpływu na budżet. Zgodnie z nową ustawą ramową o przedsiębiorstwach państwowych oraz wraz ze zwiększeniem roli Ministerstwa Finansów jako udziałowca tych przedsiębiorstw, utworzona zostanie jednostka techniczna na potrzeby ich monitorowania. Rząd będzie kontynuował realizację kompleksowego programu restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych w celu osiągnięcia trwałej równowagi operacyjnej. Rząd Portugalii będzie kontynuował już rozpoczętą programy prywatyzacji;
- n) Portugalia przedstawi sprawozdanie w następujących celach:
- (i) zidentyfikowanie przypadków powielania usług i jurysdykcji i innych źródeł nieefektywności na centralnym i lokalnym poziomie rządu; oraz
- (ii) reorganizacja sieci zdecentralizowanych usług ministerstw głównie poprzez sieć »Lojas do Cidadão« (pojedyncze punkty obsługi administracyjnej i służby użyteczności publicznej) i inne rozwiązania obejmujące bardziej efektywny podział geograficzny i zintensyfikowanie wykorzystanie wspólnych służb w administracji publicznej i administracji elektronicznej;
- o) Portugalia zapewni efektywność i skuteczność systemu opieki zdrowotnej poprzez kontynuowanie racjonalnego wykorzystania usług i kontrolę wydatków, zmniejszenie wydatków publicznych na produkty lecznicze oraz wyeliminowanie zaległości;

- p) Portugalia będzie nadal reorganizować i racjonalizować funkcjonowanie sieci szpitali poprzez specjalizację, koncentrację i ograniczanie zakresu usług szpitalnych, wspólne zarządzanie oraz wspólne działanie szpitali oraz zapewni realizację wieloletniego planu działania na rzecz reorganizacji szpitali;
- q) w następstwie przyjęcia zmian do nowej ustawy w sprawie umów najmu i dzierżawy na obszarach miejskich nr 6/2006 oraz dekretu z mocą ustawy upraszczającego procedury administracyjne dotyczące renowacji Portugalia przeprowadzi kompleksowy przegląd funkcjonowania rynku mieszkaniowego;
- r) Portugalia opracuje i wdroży alternatywne warianty reformy rynku pracy o podobnych skutkach przy jednoczesnym poszanowaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 września 2013 r.;
- s) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej nastąpi tylko wtedy, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy;
- t) Portugalia będzie nadal podnosić skuteczność aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;
- u) Portugalia będzie nadal wdrażać środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym, w szczególności rząd przedstawi plany zwiększenia efektywności ram finansowania szkół oraz doprowadzi do powstania referencyjnych szkół zawodowych;
- v) Portugalia zakończy proces przyjmowania pozostałych sektorowych zmian niezbędnych do pełnego wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*);
- w) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez realizację zaplanowanych reform dotyczących zmniejszenia obciążeń administracyjnych (w pełni operacyjne pojedyncze punkty kontaktowe przewidziane w dyrektywie 2006/123/WE i wdrożenie inicjatywy przewidującej zniesienie zezwoleń) oraz poprzez dostosowanie charakterystyk zawodów regulowanych do odpowiednich dyrektyw unijnych oraz poprzez dalsze uproszczenie istniejących procedur wydawania zezwoleń, uregulowań i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce, które stanowią główną przeszkodę na drodze do rozwoju działalności gospodarczej;
- x) Portugalia dokończy reformę systemu zarządzania portami, w tym dokona przeglądu koncesji na eksploatację portów;
- y) Portugalia wdroży środki służące poprawie funkcjonowania systemu transportu;
- z) Portugalia będzie kontynuować transpozycję unijnych pakietów kolejowych;
- aa) Portugalia wdroży plan utworzenia niezależnego operatora logistyki w zakresie gazu ziemnego i energii elektrycznej;
- ab) Portugalia wdroży odpowiednie środki, aby wyeliminować dług taryfowy związany z energią oraz aby zapewnić trwałość krajowego systemu elektroenergetycznego;
- ac) rząd przedstawi parlamentowi portugalskiemu zmienione statuty organizacji zawodowych;
- ad) Portugalia zatwierdzi odpowiednie poprawki do rozporządzeń wykonawczych krajowych organów regulacyjnych;
- ae) Portugalia będzie kontynuować eliminowanie barier wejścia, złagodzi istniejące wymogi dotyczące zezwoleń oraz zmniejszy obciążeń administracyjnych w sektorze usług;
- af) Portugalia będzie publikowała kwartalne sprawozdania dotyczące stopy odzysku, czasu trwania i kosztów spraw dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw, czasu trwania i kosztów spraw podatkowych oraz wskaźnika zakończonych sądowych postępowań egzekucyjnych;
- ag) Portugalia przyjmie prawo budowlane i inne sektorowe zmiany, aby w pełni wdrożyć dyrektywę 2006/123/WE;
- ah) Portugalia oceni wpływ fakultatywnej rachunkowości kasowej systemu VAT;
- ai) Portugalia przeprowadzi spis i analizę kosztów regulacji, które prawdopodobnie będą miały znaczny wpływ na działalność gospodarczą.

9. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia będzie dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu kapitału w swoim sektorze bankowym oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego zgodnie z terminami określonymi w protokole ustaleń. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dla portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:

- a) będzie monitorowała przejście banków na nowe przepisy dotyczące kapitału ustanowione w zmienionej dyrektywie w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) oraz zapewni adekwatność tych buforów kapitałowych do trudnych warunków prowadzenia działalności;
- b) zaleci bankom trwale wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń;
- c) zobowiąże się do zapewnienia — w razie potrzeby — dalszego wsparcia systemowi bankowemu, zachęci banki do poszukiwania finansowania przez sektor prywatny, podczas gdy środki z mechanizmu wsparcia wypłacalności banków będą dostępne zgodnie z ostatnio zmienionymi unijnymi zasadami pomocy państwa na potrzeby dalszego wspierania banków zdolnych do utrzymania się na rynku, a wsparcie to będzie ściśle uzależnione od spełnienia określonych warunków;
- d) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszanie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, co ma nadal zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania braku równowagi w zakresie finansowania oraz dla ograniczenia uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w perspektywie średniookresowej. Będzie przeprowadzała kwartalne przeglądy planów finansowania banków i planów uzupełnienia kapitału;
- e) będzie w dalszym stopniu wzmocniała organizację nadzoru Banco de Portugal, zoptymalizuje jego procedury nadzorcze oraz opracuje i wdroży nowe metody i narzędzia nadzoru. Banco de Portugal dokona przeglądu standardów dotyczących kredytów zagrożonych w celu osiągnięcia konwergencji z kryteriami zwartymi w stosownym standardzie technicznym EUNB w terminie określonym na poziomie Unii;
- f) będzie kontynuować cokwartalne monitorowanie potencjalnych potrzeb kapitałowych banków, stosując wybiegające w przyszłość podejście w warunkach skrajnych, w tym poprzez integrację nowych, odgórnych ram dotyczących testów warunków skrajnych z procesem zapewniania jakości, który umożliwi przegląd głównych czynników uzyskiwania wyników;
- g) będzie kontynuować reorganizację grupy Caixa Geral de Depósitos (CGD) będącego własnością skarbu państwa;
- h) zleci zarządzanie kredytami Banco Português de Negócios (BPN) będącymi obecnie w posiadaniu Parvalorem przedsiębiorstw wybranym w drodze procedury przetargowej, nadając im upoważnienie do stopniowego odzyskania wartości aktywów, oraz zapewni także możliwie szybkie zbycie jednostek zależnych i aktywów w pozostałych dwóch spółkach celowych będących własnością skarbu państwa;
- i) dokona analizy planów naprawy banków oraz wyda wytyczne w sprawie planów naprawy zgodnie z odpowiednimi (projektami) standardów technicznych EUNB i przyszłą dyrektywą unijną w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych, oraz przygotuje plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie sprawozdań przedłożonych przez banki;
- j) zakończy wdrażanie ram zachęcających instytucje finansowe do dokonywania restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i ułatwi stosowanie ram dotyczących restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw;
- k) sporządzi kwartalne sprawozdania na temat wdrażania nowych narzędzi służących restrukturyzacji; w oparciu o niedawno przeprowadzone badanie poszukiwać będzie alternatywnych możliwości celu intensyfikacji działań na rzecz naprawy gospodarczej przedsiębiorstw przystępujących do specjalnej procedury dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej (PER) oraz systemu naprawy gospodarczej przedsiębiorstw poprzez pozasądowe porozumienia dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji finansowej, którym grozi niewypłacalność lub które już ją ogłosiły (SIREVE);
- l) będzie kontynuować monitorowanie — w formie kwartalnych sprawozdań — wysokiego zadłużenia przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, a także wdrożenia nowych ram restrukturyzacji zadłużenia, aby zapewnić ich jak najskuteczniejsze funkcjonowanie;
- m) w oparciu o przedstawione już wnioski będzie zachęcać do zróżnicowania możliwości finansowania sektora przedsiębiorstw, opracuje i wdroży rozwiązania stanowiące alternatywne — w stosunku do tradycyjnych kredytów bankowych — źródła finansowania dla sektora przedsiębiorstw, poprzez szereg środków służących poprawie ich dostępu do rynków kapitałowych;
- n) w oparciu o zalecenia z przeprowadzonego niedawno zewnętrznego audytu poprawi skuteczność istniejących finansowanych przez państwo linii kredytowych i zarządzanie nimi; wdroży niedawno zmieniony plan działania służący poprawie skuteczności krajowych systemów gwarancyjnych, a także zwiększeniu skuteczności tych systemów, przy jednoczesnym zminimalizowaniu zagrożeń dla państwa;
- o) ustanowi instytucję finansową ds. rozwoju mającą na celu usprawnienie i centralizację zarządzania podlegającą zwrotowi częścią instrumentów finansowych w ramach unijnych funduszy strukturalnych na okres programowania 2014–2020. Instytucja nie przyjmuje od ludności depozytów ani innych środków podlegających zwrotowi, nie prowadzi też bezpośredniej akcji kredytowej.

(*) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).².

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lutego 2014 r.

W imieniu Rady
G. STOURNARAS
Przewodniczący
